

22.11.2024
KSL/198/03.01.00/2024

Saarijärven kaupunki
kirjaamo@saarijarvi.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 17.10.2024

LAUSUNTO HILLONEVAN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA, SAARIJÄRVI

Hillonevan tuulivoimaosayleiskaavoituksen tavoitteena on enintään 24 tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden ja maakaapeleiden, sähköaseman ja mahdollisen sähkön varastointijärjestelmän toteuttaminen. Voimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Osassa tuulivoimayleiskaavan aluetta on voimassa Pylkönmäen kirkonkylän osayleiskaava ja osassa rantaosayleiskaava. Alueelle ulottuu myös Iso-Renkaisen ranta-asemakaavan eteläosa. Hillonevan tuulivoimahankkeen YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi tehdään samanaikaisesti kaavan laatimisen kanssa erillisenä prosessina. Kaavan laadinnassa hyödynnetään YVA-menettelyn tuloksia ja menettelyn yhteydessä tehtäviä selvityksiä. YVA-ohjelma ja osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) ovat nähtävillä yhtä aikaa. Hillonevan hankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan nollavaihtoehdon lisäksi vaihtoehtoa VE1, enintään 24 tuulivoimalaa sekä YVA-menettelyssä tehtävien selvitysten valmistuttua muodostettavaa vaihtoehtoa VE2, jossa alueelle sijoitetaan vähemmän voimaloita kuin vaihtoehdossa VE1. Tuulivoimaosayleiskaavan kaava-alue tulee määräytymään tuulivoimaloiden suunniteltujen sijaintien perusteella. OAS:ssa on tunnistettu mm. hankkeen vaikutusten ulottuminen myös Etelä-Pohjanmaan puolelle.

Hillonevan OAS:ssa on esitetty Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavatilanne. Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Hillonevan OAS:ssa esitetty tuulivoimayleiskaavan alustava alue sijoittuu maakuntakaavassa osoitetun Hillonevan tv-merkinnän mukaiselle alueelle, mutta on maakuntakaavan tv-merkinnän rajausta laajempi.

Maakuntakaavan 2040 Hillonevan tv-merkinnän rajauksessa on huomioitu metsäpeuran vaellusreitit ja lisääntymisalueet sekä Etelä-Pohjanmaan puoleinen uhanalaisen lajin reviiri sekä vaikutusten lieventäminen järviolueille ja Pylkönmäen taajamaan. Myös vaikutusten ulottuminen Pylkönmäen taajama-alueelle ja järviolueille sekä Pajumäen maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle sekä yhteisvaikutukset Lehtomäen tv-merkinnän mukaisen alueen kanssa on tunnistettu.

Yleiskaavoitusta ohjaavat maakuntakaavamerkintöjen lisäksi maakuntakaavojen määräykset, kuten Maakuntakaavan 2040 tv-merkintään liittyvä suunnittelumääräys sekä Hillonevan aluetta koskevat aluekohtaiset tarkentavat suunnittelumääräykset. Lainvoimaisen Keski-Suomen maakuntakaavan merkintöjen ja niihin liittyvien määräysten lisäksi tulevat huomioitavaksi soveltuvin osin maakuntakaavan koko maakuntaa koskevat määräykset, erityisesti Uusiutuva energia-määräys, jota on päivitetty tuulivoiman osalta 8.12.2023 hyväksytyssä Maakuntakaavassa 2040.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus huomioiden osayleiskaavoituksen lähtökohtana tulisi selvittää maakuntakaavan tv-merkinnän mukainen ratkaisu. Mahdollisen maakuntakaavasta poikkeamisen edellytykset tulee selvittää ja perustella yleiskaavan selvitysten ja vaikutusten arviointien kautta, ja näin varmistaa, etteivät vaihemaakuntakaavan maankäyttöä koskevat keskeiset ratkaisut ja tavoitteet vaarannu merkintärajauksista poikkeamisten vuoksi. Yleiskaavan mukaisen hankkeen tulisi olla toteuttamiskelpoinen myös huomioiden sen yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden ja -alueiden kanssa. Lisäksi tulisi huomioida maakuntakaavojen mahdollistama kokonaisuus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tulisi laadittavana selvityksenä ja vaikutusten arviointina mainita myös Natura-arvioinnin tarpeen selvittäminen, joka on mainittu YVA-ohjelmassa.

Kulttuuriperinnön osalta yleiskaavassa tulee huomioitavaksi 1.3.2025 voimaan tuleva Valtioneuvoston päätös 7.11.2024 valtakunnallisesti merkittävistä arkeologisista kohteista (VARK) osana valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 selvitykset ja vaikutusten arvioinnit, erityisesti luonto- ja maisemaselvitykset on syytä huomioida yleiskaavaa laadittaessa. Maakuntakaavan 2040 aineistot: <https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Lausunnon on valmistellut Liisa Bergius, liisa.bergius@keskisuomi.fi, p. 0405902296.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.